מרוקו

מחלקת ניהול סיכונים

פברואר 2025

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	3/7	...	...	...
OECD	3/7	...	אוקטובר 2006	...
Fitch	BB+	יציבה	אוקטובר 2020	אוקטובר 2024
Moody's	Ba1	יציבה	יולי 1999	ספטמבר 2024
S&P	BB+	חיובית	אפריל 2021	מרץ 2024

ממוקמת בצפון מערב אפריקה, גובלת בצפון בים התיכון, במערב באוקיינוס האטלנטי, במזרח ובדרום-מזרח באלג'יריה, ובדרום היא חולקת גבול עם סהרה המערבית.

נתונים כלליים:

אוכלוסייה:	38.1 מיליון איש (הערכה בשנת 2024)
שטח:	716.5 אלף קמ"ר
עיר בירה:	רבאט
תמ"ג נומינלי	153.2 מיליארד דולר (הערכה בשנת 2024)
תמ"ג לנפש:	4,024 דולר (הערכה בשנת 2024)
משאבי טבע:	פוספטים, עפרות ברזל, מנגן, עופרת, אבץ, דגים ומלח
שפה רשמית:	ערבית
מטבע:	דירהם מרוקאי

נקודות חוזק

- שמירה על יציבות כלכלית, לכלכלה מגוונת ומכוונת לייצוא.
- התמקדות ברפורמות כלכליות ומדיניות פיסקלית מאוזנת.
- עתודות מט"ח יציבות.
- אחת מיצרניות הפוספטים הגדולות בעולם.
- יציבות מוסדית: תיאום טוב בין הממשלה למלך.
- מוסדות ממשל ופיננסים חזקים.

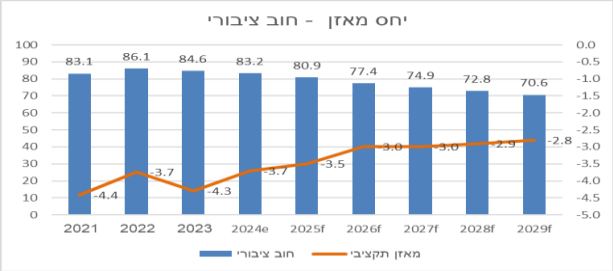
סיכונים ואתגרים

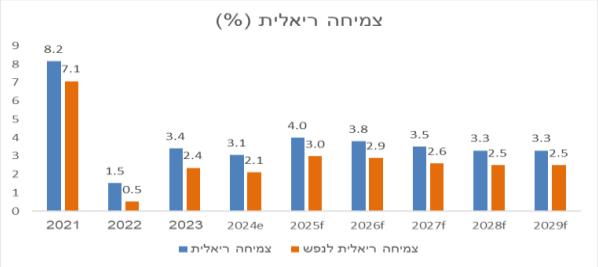
- חוב ציבורי גבוה.
- כלכלה הנשענת בין היתר על מגזר החקלאות, חשופה לשינויי מזג אוויר.
- מתחים גיאופוליטיים באזור סהרה המערבית.
- שיעור אבטלה גבוה.
- תלות בסחר חוץ ריכוזי.

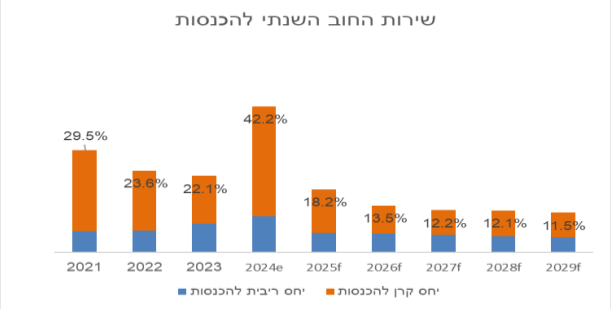
מדד תפיסת השחיתות (ארגון TI, 2024)	99/180
מדד הפיתוח האנושי (האו"ם, 2023)	120/193
ניתוח קיימות החוב (IMF, 11/2024)	סיכון מתון למצוקת חוב
מדד הדמוקרטיה (EIU , 2023)	93/167 Hybrid regime

מדדים כלכליים:

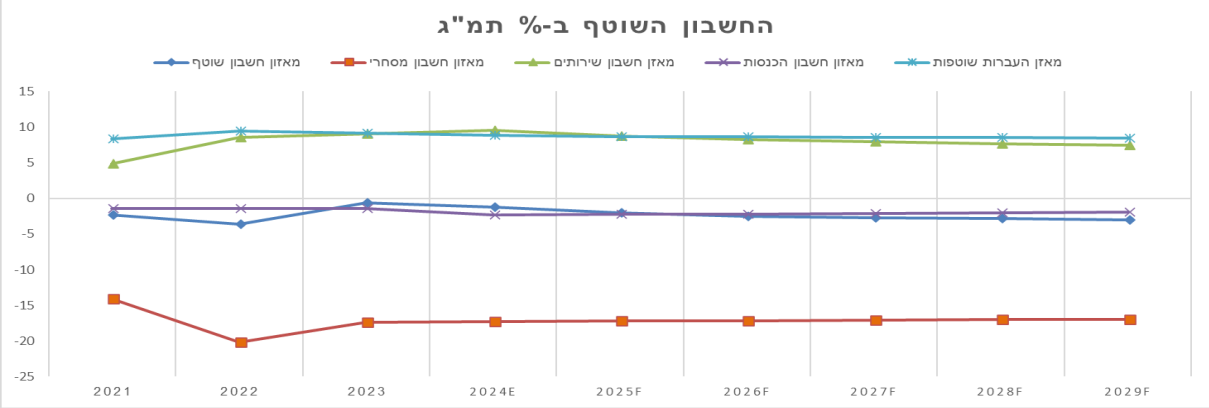
	2021	2022	2023	2024e	2025f	2026f	2027f	2028f	2029f
צמיחה ריאלית (%)	8.2	1.5	3.4	3.1	4.0	3.8	3.5	3.3	3.3
אינפלציה (ממוצע, %)	1.4	6.7	6.1	1.0	1.8	2.0	2.2	2.2	2.3
מאזן תקציבי (% מהתמ"ג)	-4.4	-3.7	-4.3	-3.7	-3.5	-3.0	-3.0	-2.9	-2.8
חוב ציבורי (% מהתמ"ג)	83.1	86.1	84.6	83.2	80.9	77.4	74.9	72.8	70.6
מאזן החשבון השוטף (% מהתמ"ג)	-2.4	-3.7	-0.6	-1.2	-2.0	-2.5	-2.7	-2.9	-3.0
חוב חיצוני (% מהתמ"ג)	46.3	49.6	48.0	45.3	44.3	41.0	38.8	36.8	34.9
עתודות מט"ח (בחודשי יבוא)	6.5	4.8	5.5	5.1	5.1	5.1	5.0	5.0	5.0

יחס מאזן - חוב ציבורי
חוב ציבורי
מאזן תקציבי

צמיחה ריאלית (%)
צמיחה ריאלית
צמיחה ריאלית לנפש

שירות החוב השנתי להכנסות
יחס ריבית להכנסות
יחס קרן להכנסות

עתודות מט"ח בחודשי יבוא

החשבון השוטף ב-% תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
מאזן חשבון הכנסות
מאזן העברות שוטפות

רקע ומאפיינים פוליטיים

סוג המשטר: מונרכיה חוקתית פרלמנטרית		**שנת קבלת עצמאות: 1956 (מצרפת)**	
עומד בראש המדינה: המלך מוחמד השישי (מאז יולי 1999)	**מינוי: הורשה**	**אורך תקופת הכהונה: אין מגבלות על תקופת כהונה**	
ראש הממשלה: עזיז אחנוש (מאז ספטמבר 2021)	**מינוי: נקבע על ידי המלך מתוך חברי המפלגה שזכתה ברוב בבחירות**	**הבחירות הבאות: ספטמבר 2026**	
מבנה הפרלמנט: דו ביתי	**מס' מושבים:**	**אורך תקופת הכהונה:**	**הבחירות הבאות:**
1. בית חברי המועצה	**120 מושבים**	**6 שנים**	**2027**
2. בית הנבחרים	**395 מושבים**	**5 שנים**	**2026**

מרוקו, הממוקמת בצפון-מערב אפריקה, היא מונרכיה חוקתית עם מערכת פרלמנטרית. המדינה גובלת בים התיכון, באוקיינוס האטלנטי, באלג'יריה ובסהרה המערבית. מאז קבלת עצמאותה מצרפת בשנת 1956, מרוקו מתאפיינת ביציבות פוליטית יחסית, המשלבת בין מסורת מלוכנית לרפורמות מודרניות.

החל מיולי 1999, המלך מוחמד השישי עומד בראש המדינה, ומחזיק בסמכויות נרחבות, כולל הסמכות העליונה בנושאי ביטחון, דת ומדיניות חוץ. ראש הממשלה הנוכחי, עזיז אחנוש, מונה בספטמבר 2021, לאחר שמפלגתו, "ההתאגדות הלאומית של העצמאים (RNI)" זכתה ברוב בבחירות הפרלמנטריות. הממשלה מורכבת בעיקר מטכנוקרטים בעלי ניסיון ניהולי, והבחירות הבאות צפויות להתקיים בשנת 2026,

הפרלמנט המרוקאי בנוי במבנה הדו-ביתי, וכולל את בית הנבחרים עם 395 מושבים הנבחרים לתקופת כהונה של 5 שנים, ואת בית חברי המועצה עם 120 מושבים הנבחרים לתקופת כהונה של 6 שנים. הבחירות האחרונות לבית הנבחרים התקיימו בספטמבר 2021, והבחירות הבאות צפויות בשנת 2026. הבחירות לבית חברי המועצה צפויות להתקיים בשנת 2027.

בשנת 2011, בתגובה להתפשטות המחאות הפרו-דמוקרטיות בצפון אפריקה ("האביב הערבי"), המלך מוחמד השישי יזם ויישם תוכנית רפורמות שכללה חוקה חדשה, שאושרה במשאל עם. במסגרת החוקה החדשה, הוענקו סמכויות נוספות לפרלמנט ולראש הממשלה, אך הסמכות העליונה נותרה בידי המלך. מאוחר יותר באותה שנה, מפלגת "הצדק והפיתוח (PJD)" מפלגה איסלאמיסטית מתונה – זכתה במספר המושבים הגדול ביותר בבחירות לפרלמנט, והפכה בכך למפלגה האיסלאמיסטית הראשונה שמובילה את ממשלת מרוקו. בשנת 2015, מרוקו קיימה לראשונה בחירות ישירות למועצות האזוריות, כחלק מהרפורמות שנכללו בחוקה מ2011. בשנת 2016, מפלגת "מפלגת הצדק והפיתוח (PJD)" זכתה שוב במספר המושבים הגדול ביותר בבחירות הארציות לפרלמנט, אך בשנת 2021 מפלגת האיחוד הלאומי של העצמאיים (RNI) המזוהה עם המגזר העסקי ומורכבת בעיקר מטכנוקרטים זכתה במספר הגדול ביותר של מושבים ונהפכה למפלגה המובילה.

המדיניות הפוליטית במרוקו מתאפיינת ביציבות יחסית, עם תיאום טוב בין הממשלה לחצר המלוכה. עם זאת, השלטונות מתמודדים עם אתגרים רבים: אבטלה (הפוגעת במיוחד בצעירים מרוקאים), כלכלה בלתי-פורמלית נרחבת והתרחבות הפערים הכלכליים. למרות זאת תחת הלחץ מצד המלך, מדיניות הממשלה מתמקדת יותר ויותר בהשקעות באזורים בלתי-מפותחים. עם זאת, חוסר יכולתה של הממשלה לפתור בעיות מבניות יוצר תסכול ציבורי מתמשך כלפי שחיתות שלטונית נתפסת ואי-יעילות ממשלתית. התסכול הציבורי ממוקד במיוחד בראש הממשלה, עזיז אחנוש, שנחשב לאחד האנשים העשירים ביותר במדינה.

מאמצים לשיפור השקיפות השלטונית נותרים בעדיפות גבוהה, שכן הארמון המלכותי מבקש למנוע חוסר יציבות חברתי הנובע מחוסר אמון בשלטון. עם זאת, יישום רפורמות חקיקתיות משמעותיות בתחום זה ימשיך להיות מאתגר.

מחלוקות ועיכובים ביישום שינויים מדגישים את הקשיים המתמשכים בהתמודדות עם שחיתות, אשר תמשיך לאתגר את הסביבה העסקית בשנים 2025-2029.

בשנים האחרונות, מרוקו רשמה התקדמות הדרגתית ברפורמה במערכת המשפט. יושמו מספר רפורמות בהתאם לאמנה שנוסחה על ידי הוועדה העליונה של הדיאלוג הלאומי לרפורמה במערכת המשפטית, לרבות חיזוק עצמאות ויעילות הרשות השופטת, הגנה על זכויות אדם וחירויות, ומודרניזציה של מערכת המשפט. עם זאת, כוחות הביטחון והרשות השופטת כיוונו לעיתים קרובות נגד פעילים שהביעו ביקורת כלפי השלטון ברשתות החברתיות, במיוחד בנוגע לקשרים של מרוקו עם ישראל.

למרות הרחבת סמכויות הפרלמנט בשנים האחרונות, כוחו של המשטר נובע בעיקר מקשריו ההדוקים עם קבוצות אינטרסים עסקיות, הצבא ובכירי ממשל. ההחלטות המדיניות החשובות ימשיכו להתקבל על ידי המלך וצוות יועציו - "המח'זן" אשר מתפקדים כקבינט מקביל ומשפיעים משמעותית על מדיניות הממשלה. המח'זן" נתפסים כיעילים יותר מהפוליטיקאים הנבחרים, מה שמחזק את כוחם. עם זאת, רצון המשטר למנוע את התחדשות המחאות מניע את האליטות הכלכליות והפוליטיות המקורבות לארמון לפעול ביתר דיסקרטיות. חוסר האמון הציבורי באליטה הכלכלית צפוי להימשך לאורך תקופת התחזית וזאת על אף המאמצים מצד המלך לשקיפות שלטונית.

הדאגה בפן החברתי לציבור באה לידי ביטוי בגישתה המאוזנת של הממשלה לרפורמות בתחום הסובסידיות, בהשקת מספר תוכניות רווחה חדשות, בהשקעות ציבוריות מתוכננות בתחום החקלאות לשיפור ביטחון המזון, וכן בהקצאת 11.7 מיליארד דולר בשנת 2023 לטובת שיקום לאחר רעידת האדמה למשך חמש השנים הבאות. למרות זאת, המדיניות הכלכלית צפויה להישאר שמרנית באופן כללי כך שהגירעון הפיסקלי צפוי להצטמצם בהתאם למסגרות התקציב של 2024-2026.

הממלכה צפויה להתמודד עם איומים תקופתיים על היציבות החברתית, בעיקר בשל קשיים כלכליים, ובפרט שיעור אבטלה גבוה (שעמד על 13.6% בשנת 2024). עם זאת, נראה כי התסכול הציבורי לא צפוי להתגבש לכדי איום משמעותי על הממשלה, במיוחד לנוכח הירידה ההדרגתית הצפויה בשיעורי האבטלה בין השנים 2025-2029 (צפוי להגיע לפי התחזיות ל- 10.5%).

בנוסף לכך, מרוקו מתמודדת עם מתחים גיאופוליטיים באזור סהרה המערבית, אזור שנוי במחלוקת שמרוקו טוענת לריבונות עליו. סוגיה זו ממשיכה להשפיע על יחסי החוץ של מרוקו ועל היציבות האזורית.

יחסי חוץ

מדיניות החוץ של מרוקו מתמקדת בעיקר בשאיפות שלה להשגת הכרה בינלאומית בריבונותה על סהרה המערבית, קולוניה ספרדית לשעבר שהשליטה המרוקאית בה היא חלקית בלבד. ביולי 2024 הביעה ממשלת צרפת תמיכה בתוכנית האוטונומיה של מרוקו, שלפיה סהרה המערבית תנוהל כאזור אוטונומי במסגרת הריבונות המרוקאית. מדובר בתמיכה החשובה ביותר מאז שספרד הביעה עמדה דומה בשנת 2022. היחסים בין מרוקו לצרפת, שהיו מתוחים במשך כמה שנים, ימשיכו להשתפר באופן משמעותי, תוך הבטחת רווחים כלכליים שיבואו לידי ביטוי בהשקעות צרפתיות מוגברות בממלכה, ובפרט באזור סהרה המערבית. באוקטובר 2024 הגיע נשיא צרפת -מקרון, לביקור במרוקו כדי להדגיש את תמיכת מדינתו בעמדתה של מרוקו, חתם על 22 הסכמים בשווי של עד 10.5 מיליארד דולר והתחייב להשקיע בסהרה המערבית. הגיבוי הצרפתי צפוי לחזק את מרוקו במאמציה לגייס תמיכה מצד מדינות אירופאיות נוספות, ולמשוך השקעות נחוצות לסהרה המערבית.

עם זאת, נראה כי מרוקו לא תצליח לשכנע את האיחוד האירופי כולו לאמץ את תוכנית האוטונומיה שלה במהלך השנים 2025-2029. באוקטובר 2024, בית הדין האירופי לצדק פסל את הסכמי הדיג והחקלאות שנחתמו בין האיחוד האירופי למרוקו ב2019, בטענה כי לא נערכה התייעצות מספקת עם תושבי סהרה המערבית. בנוסף לכך, באיחוד האירופי ממשיכים להביע דאגה בנוגע לחופש העיתונות במרוקו, לצד האשמות כי הרשויות המרוקאיות ניסו לשחד חברי פרלמנט אירופיים. עם זאת, בשל מיקומה האסטרטגי של מרוקו כנקודת מוצא מרכזית למהגרים מכל רחבי אפריקה, מדינות האיחוד האירופי ימשיכו לקיים איתה שיתוף פעולה פוליטי וכלכלי במטרה להפחית את זרם המהגרים. האיחוד האירופי מפעיל תוכנית שותפות עם מרוקו בהיקף של 624 מיליון אירו (643.6 מיליון דולר), הכוללת מימון להגנה על הגבולות, לצד שיתוף פעולה בתחומי המדיניות הירוקה, ובפרט פרויקטים הקשורים להפקת מימן.

היחסים בין מרוקו לארצות הברית ימשיכו להיות טובים ויציבים. סביר להניח שהממלכה לא תחזור בה מהנורמליזציה עם ישראל, שהכריזה על הכרה בריבונות של מרוקו על סהרה המערבית ביולי 2023 (לאור הסכמי אברהם). למרות זאת נראה כי מרוקו מתיישרת עם עמדת מדינות ערב האזוריות בגינוי ההצעות האמריקאיות להעברת פלסטינים מעזה למדינות אחרות, כולל, לכאורה למרוקו עצמה, כחלק מתהליך שיקום הרצועה. סביר להניח שמרוקו תמשיך להתנגד ליישוב של הפלסטינים בשטחה, שכן מהלך כזה עלול לעורר גל מחודש של הפגנות נגד קשרי הממשלה עם ישראל, אשר זכו לביקורת ציבורית גם לפני המלחמה בעזה. בפברואר 2025 חתמה מרוקו על חוזה לרכישת מערכות ארטילריה מחברת אלביט מערכות הישראלית, ובכך חיזקה את מעמדה של ישראל כספקית הנשק השלישית בגודלה של הממלכה (אחרי ארצות הברית וצרפת).

מאמציה של מרוקו לזכות בהכרה בינלאומית בריבונותה על סהרה המערבית ימשיכו להחריף את המתיחות עם חזית "הפוליסריו" וכן עם אלג'יריה, התומכת המרכזית של הארגון. אף שמלחמה ישירה בין מרוקו לאלג'יריה אינה צפויה, העימותים בין כוחות מרוקו לבין חזית "הפוליסריו" עלולים להוביל למלחמה ממושכת. כרגע הערכות הן כי הסכסוך לא צפויי להסתיים בשנים הקרובות.

קרן המטבע

קרן המטבע הבינלאומית מקיימת שיתוף פעולה רציף וחיובי עם מרוקו ומתמקדת בתמיכה ביציבות הכלכלית של המדינה, במיוחד בהקשר של המעבר הירוק, ניהול מדיניות פיסקלית אחראית, ותגובה לשינויי אקלים.

נכון להיום, מרוקו פועלת במסגרת הסכם מסוג RSF (Resilience and Sustainability Facility) עם קרן המטבע, שמטרתו לחזק את חוסנה של הכלכלה המרוקאית ולהפחית את התלות שלה באנרגיות מזהמות מחד ולסייע במעבר לאנרגיה ירוקה. למרוקו אושרה תוכנית על סך 1.3 מיליארד דולר שממנה נוצלו כרגע כ-747 מיליון דולר, התוכנית נכנסה לתוקף בספטמבר 2023 ותיגמר באפריל 2025, במרץ 2025 אושרה ההלוואה ע"ס 496 מיליון דולר כחלק מהתוכנית וזאת לאור המשך עמידה ביעדי ההסדר.

למרוקו יש תוכניות נוספות עם קרן המטבע – מסוג FCL (FLEXIBLE CREDIT LINE) קו אשראי ע"ס 5 מיליארד דולר. אשר התחילה באפריל 2023 ונגמרת באפריל 2025 ועד כה לא נוצלה כלל. כמו כן, הקרן ציינה בסקירה האחרונה שלה כי מרוקו ממשיכה לעמוד בתנאי הזכאות לשימוש בקרן. אך עד כה לא עשתה שימוש בו. משנת 2012 אושרו עוד 4 הסדרי PLL (במטרה לשמש רשת ביטחון פיננסי) מוצלחים של מרוקו מול הקרן (2014, 2016, 2018, 2020), אשר חיזקו את המצב המקרו כלכלי של מרוקו וסייעו לה להתמודד עם משברים, ובין היתר להתמודד עם מגיפת הקורונה.

באוגוסט 2021 קרן המטבע העבירה הקצאה רוחבית לכלל המדינות החברות בה, מרוקו קיבלה בהקצאה זו כ-1.2 מיליארד דולר. סכום זה נועד לחזק את עתודות המט"ח ואת היציבות הפיננסית לאור משבר הקורונה.

הבנק העולמי

למרוקו ולבנק העולמי יש תוכניות פעילות רבות בתחומים מגוונים אשר תוקפם נע עד לשנת 2030. הפרויקטים ממוקדים בעיקר באנרגיה ירוקה, פיתוח בר-קיימא, שיפור התשתיות הכלכליות (הכנה לטובת הנפקת אג"ח ירוק) ותמיכה במגזר הפרטי (קידום עסקים קטנים ובינוניים, שיפור הרגולציה והגדלת ההשקעות הזרות). כמו כן, צפויים שיתופי פעולה נוספים בעתיד. כחלק מכך שותפות המדינה (Country Partnership Framework – CPF) עם הבנק העולמי לשנים 2019-2025. מהווה מסגרת מרכזית המנחה את השקעות הבנק במדינה, עם מיקוד בחדשנות, אנרגיה מתחדשת, ניהול משבר האקלים ודיגיטציה. תוכניות אלו משתלבות עם החזון הכלכלי של מרוקו לשנת 2030 אשר כולל יעד שאפתני להפחתת פליטת גזי חממה ולהגברת השימוש באנרגיות מתחדשות.

אחד הפרויקטים המרכזיים הוא "Climate-Support to Nationally Determined Contributions (PforR)", המסייע לממשלת מרוקו לשלב עקרונות אקלים במדיניות הפיסקלית שלה ולהיערך להנפקת אג"ח ירוק. בנוסף, הבנק העולמי מסייע למרוקו בפיתוח "אסטרטגיית המימון הירוק" וליצירת טקסונומיה פיננסית ירוקה, שאמורה להיות מוכנה עד 2025.

מועדון פריז

מרוקו פרסה 6 פעמים במסגרת מועדון פריז (1983, 1985, 1987, 1988, 1990, 1992), כל התשלומים בוצעו במלואם.

מאפיינים כלכליים

כלכלת מרוקו מציגה מבנה מגוון ויציב בהשוואה לשכנותיה בצפון אפריקה. המדינה נהנית מקרבה גיאוגרפית לאירופה, מנצלת עלויות עבודה נמוכות, ומשקיעה רבות בתשתיות, בייצור תעשייתי (תעשיית הרכב) ובאנרגיה מתחדשת. היבטים אלה תורמים להפיכתה למוקד משיכה להשקעות זרות. יחד עם זאת, הכלכלה המרוקאית ממשיכה להתמודד עם אתגרים מבניים הכוללים אבטלה גבוהה, פערים חברתיים, ותלות מהותית בסקטור החקלאי, החשוף לשינויי אקלים ולתנודות במחירי הסחורות העולמיים סקטורים מרכזיים בכלכלה

מרוקו מציגה כלכלה מגוונת עם מגזרים מפותחים כגון תעשיית הרכב, חקלאות, תיירות, כריית פוספטים ושירותים פיננסיים .עם זאת, הצמיחה הכלכלית נותרה רגישה במיוחד לשינויי האקלים, שכן החקלאות, אשר מהווה כ-12% מהתמ"ג ומעסיקה כ-24.3% מכוח העבודה, תלויה בשינויי האקלים. במקביל, ההשקעות בתחומי האנרגיה המתחדשת ותשתיות המים הולכות וגוברות, במטרה להפחית את התלות בגורמים חיצוניים ולהתמודד עם אתגרי שינוי האקלים. לאור ההשקעות בתחומים שונים והתנהלות פיננסית אחראית מצד הממשל עתודות המט"ח הקיימות והצפויות למרוקו נאמדות על כ5.1 חודשים.

לאור ביקוש יציב בפעילויות שאינם חקלאיות המונע בעיקר בהמצאות השקעות בסביבה אינפלציונית נמוכה, בדגש על היצוא לאירופה במגזר התעשייתי ובמיוחד בתחומי תעשיית הרכב וטקסטיל, כמו גם בתיירות שיעור התמ"ג צפוי להיות כ-3.5% אך חשוב לציין כי המגזר החקלאי עדיין מהווה חלק משמעותי בביצועים הכלכליים של מרוקו, ובנוסף כמעסיק מרכזי, בעל השפעה ישירה על הצריכה הפרטית. בשנת 2024 הצמיחה צפויה להתאושש ל-3.1% ולעלות לממוצע של 3.5% עד לשנת 2029.

למרות הירידה בהסתמכות על חקלאות המבוססת על גשמים, הענף עדיין חשוף מאוד לשינויים אקלימיים. כתוצאה מכך, תפוקת החקלאות נוטה להשתנות באופן משמעותי משנה לשנה, מה שמוביל להשפעה ישירה על צמיחת התמ"ג הריאלי של המדינה אשר ממשיכה להיות בחוסר וודאות לאור השינויים האפשריים בתנאי מזג האוויר, המקשה על ביצוע תחזית לשנים הבאות. בנוסף ליצוא משמעותי של פוספטים. מגזרי התיירות והייצור מוכוון לייצוא יושפעו מצמיחה חלשה באירופה (בדגש על תעשיית הרכב). יש לציין כי כבר בטווח הבינוני צפויה להיות התאוששות במגזר השירותים וייצור תעשייתי גבוה, שיעמדו בבסיס הפעילות הכלכלית. התוצר בסקטור התעשייה צפוי לגדול בשנים הבאות ככל שיצוא הרכבים יגדל. גם התרחבות של סקטור כריית הפוספטים יתמוך בצמיחה. התחזית לענף התיירות ולסקטור השירותים כולו צפוי להמשיך להשתפר. מגזרים נוספים כגון בנקאות, מסחר, נדל"ן ותקשורת, צפויים להמשיך לצמוח בשנים 2025-2029, הודות לביקוש מקומי חזק, ובשל הרחבת הפעילות של חברות מרוקאיות לשווקים באפריקה שמדרום לסהרה.

בטווח הארוך, מדיניות ממשלתית פרואקטיבית בתחומי תשתיות מים, אנרגיה מתחדשת, ייצור רכבים ותיירות עשויה לאפשר צמיחה יציבה יותר, תוך הפחתת התלות בסקטורים מסורתיים. כמו כן, ניתן לראות זאת בתחזיות הצמיחה של מרוקו כאשר בין השנים 2025-2029 תחזית הצמיחה צפויה לעמוד על ממוצע של כ-3.6% והפחתת שיעורי האבטלה לכ-11.7% בממוצע.

אירועים מקרו-כלכליים:

הכלכלה המרוקאית התמודדה עם שורה של משברים עולמיים, אזוריים ומקומיים כולל עליית מחירי האנרגיה והמזון בעקבות המלחמה בין רוסיה לאוקראינה, מגפת הקורונה, תקופת בצורת והמלחמה בין ישראל לחמאס. המלחמה בין ישראל לחמאס בעזה עלולה להוביל לשיבוש מסחר כולל אנרגיה, מזון, תיירות, שרשראות אספקה, העברות כספים, השקעות ישירות זרות (FDI) וזרמי מימון פיננסיים. השפעה כזו עלולה לפגוע בפעילות הכלכלית של מרוקו, בנוסף לכך נראה כי התנגדות ציבורית לקשרים של הממשלה המרוקאית עם ישראל והפגנות בנוגע למלחמה בעזה דעכו לאחר הפסקת האש שהוסכמה בינואר 2025. בנוסף לזה אחד האתגרים הגדולים ביותר של מרוקו הוא מחסור במים, שהחמיר בשנים האחרונות בעקבות רצף של שנות בצורת. הממשלה משקיעה בתשתיות חדשות להתפלת מים ובפרויקטים של "כבישי מים" שמטרתם להעביר מים מהאזורים העשירים במשקעים לאזורים הסובלים ממחסור.

האיחוד האירופי מהווה את השותף הכלכלי העיקרי של מרוקו, עם הסכמים בתחומי האנרגיה, התעשייה והחקלאות. ארה"ב שומרת על קשרים קרובים עם מרוקו, במיוחד בתחומי ההגנה והסחר. היחסים בין שתי המדינות התחזקו בעקבות הסכמי אברהם, אך התמיכה הבלתי מסויגת של מרוקו בעמדות המערב עלולה להשפיע על קשריה עם מדינות ערב אחרות.

עדכונים מסוכנויות הדירוג הבינלאומיות

- במרץ 2024 סוכנות הדירוג S&P אשררה את דירוג מדינה 'BB+' והעלתה את תחזית הדירוג מיציבה לחיובית. בסוכנות מדגישים כי למרות הזעזועים רבים בשנים אחרונות, כלכלת המדינה נותרה חסינה והגישה למימון מקומי וחיצוני נשמרה. הצמיחה נתמכת על ידי רפורמות כלכליות וחברתיות והיא צפויה אף להתעצם לממוצע של 3.6% בשנים 2024-2027.

- באוקטובר 2024 אשררה סוכנות הדירוג פיטצ' את דירוג המדינה "BB+" ואת תחזית הדירוג היציבה תוך הכרה בחוזק המוסדי של מרוקו, יציבות המדיניות הכלכלית והתמיכה החיצונית .עם זאת, החוב הציבורי הגבוה, התלות בשינויים אקלימיים והשקעות זרות נמוכות מהווים גורמים מעכבים. המדינה ממשיכה לצמצם את הגירעון ולהקטין את התמיכה התקציבית באנרגיה, אך הצלחתה לשמור על יציבות כלכלית תהיה תלויה ביכולת לשפר את ההשקעות, לגוון את הכלכלה ולצמצם את התלות בחקלאות (בדגש על השפעות שינויי האקלים) כגורם מרכזי בכלכלת המדינה.

- בספטמבר 2024 סוכנות הדירוג Moody's החליטה לשמר את דירוג המדינה "**Ba1**" עם תחזית יציבה. תוך הכרה בחוזק המוסדי של המדינה ובמדיניות הכלכלית השקולה שלה. עם זאת, פערי ההכנסה, האבטלה והחשיפה לשינויי האקלים נותרו אתגרים מרכזיים שעלולים להשפיע על הצמיחה העתידית. המדינה ממשיכה לקדם רפורמות פיסקליות ומבניות לצמצום החוב, הגדלת ההשקעות ושיפור הרווחה החברתית, אך הצלחתן תהיה תלויה בניהול מוקפד של התקציב וביכולת להתמודד עם זעזועים חיצוניים.

היסטוריית דירוגים:

S&P	
BB+	04/2021
BBB-	03/2010

Fitch	
BB+	10/2020
BBB-	04/2007

Moody's	
Ba1	07/1999

מדיניות פיסקלית וחוב ממשלתי

מרוקו שומרת על רקורד חיובי של ניהול פיסקלי, תוך התאמת ההוצאות הציבוריות למקורות המימון הקיימים. הממשלה שואפת לשמור על הגירעון התקציבי ברמות ניתנות לניהול, עם יעד של 4% מהתמ"ג בשנת 2024, ירידה ל-3.5% ב-2025 ו-3% בשנים 2026-2027. בשנת 2024, הממשלה הכריזה על תוכניות להגדלת ההוצאות המתוקצבות ב-13.8 מיליארד דירהם (כ-1.4 מיליארד דולר), אשר בין היתר ישמשו למימון עלייה של 50% במשכורת המינימום במגזר הציבורי, מתן תמיכה לחברות ממשלתיות ולחקלאים שנפגעו מבצורת.

תכנון התקציב ל-2025 כולל גידול של 13% בהוצאות הממשלה, אשר יעמדו על 721 מיליארד דירהם, כאשר ההכנסות צפויות לגדול ב-14.5% ולהגיע ל-657.8 מיליארד דירהם. תחזיות הצמיחה מבוססות על תמ"ג של 4%. הממשלה החלה בצמצום הסובסידיות. צמצום זה הינו חלק מתוכנית רחבה שמטרתה להפחית את הסובסידיות למוצרי יסוד ולהפנות את התקציבים להרחבת הכיסוי הבריאותי וההטבות הסוציאליות. שיעורי המע"מ במרוקו יעברו האחדה עד לשנת 2026 לשני מסלולים בלבד – 10% ו-20%, תוך ביטול הדרגתי של שיעורים מרובים. הממשל החליט לוותר על העלאות המע"מ שתוכננו עבור שירותים חיוניים כמו מים, חשמל ותברואה, וכן לדחות דיונים על הפחתות אפשריות במס ההכנסה.

בנוסף, רפורמה במס החברות צפויה להוביל לשיעור אחיד של 20% עד לשנת 2026, אך עסקים רווחיים במיוחד ומוסדות פיננסיים יחויבו במס גבוה יותר של 35% ו-40% בהתאמה. הפרטה של נכסים מדינתיים צפויה להפחית את הנטל הפיסקלי ולחזק את מאזן המדינה. רמות החוב הציבורי של מרוקו יישארו גבוהות יחסית, אך צפויות לרדת בהדרגה. בעוד שבסוף 2024 חוב צפוי לעמוד על כ-83.2% מהתמ"ג, הוא צפוי לרדת לכ-70.6% עד סוף 2029, הודות למהלכים פיסקליים והתייעלות בהוצאות. המימון החדש של החוב יתבסס על שילוב של הלוואות חיצוניות, מענקים מתורמים בינלאומיים, ומשאבים פנימיים שיוזרמו דרך תקציב המדינה וקרן ייעודית לשיקום נזקי רעידת האדמה. עד כה גויסו לקרן כ-20 מיליארד דירהם בתרומות ציבוריות ופרטיות.

החוב הציבורי של מרוקו צפוי להישאר יציב בשנים הקרובות, עם יחס חוב תוצר של כ-80.9% ב2025 והתייצבות סביב 77.4% עד 2026, תוך יעד להפחתה ל-70.6% עד 2029. כ- 72% מהחוב הציבורי נקוב במטבע מקומי, מה שמקטין את הסיכונים בשע"ח.

למדינה גישה נוחה לשווקים בינלאומיים. מרוקו הנפיקה אג"חים בשווי 2.5 מיליארד דולר בשווקים הבין-לאומיים במרץ 2023:

- אג"ח דולרי על סך 1.25 מיליארד דולר עם קופון 5.95% הונפק ל-5 שנים
- אג"ח דולרי על סך 1.25 מיליארד דולר עם קופון 6.50% הונפק ל-10.5 שנים

פירעון אג"ח הקרוב יתרחש ב- 30/3/2026 על סך 1.013 מיליארד דולר.

מדיניות מוניטרית

בישיבת המדיניות המוניטרית האחרונה של שנת 2024, שהתקיימה בדצמבר הבנק המרכזי (BAM) הפחית את הריבית ב-25 נקודות בסיס, לרמה של 2.5%. ההחלטה נבעה מהרצון לתמוך בפעילות הכלכלית על רקע ירידה בלחצים אינפלציוניים, כאשר שיעור האינפלציה השנתי הממוצע נותר נמוך מ-1% מתחילת 2024. התחזית לשנת 2025 היא שהבנק המרכזי ישמור על שיעור הריבית ללא שינוי על מנת למנוע התחדשות לחצים אינפלציוניים, במיוחד לאור אי-הוודאות הנוגעת להפסקת הסובסידיות המתוכננת ולהעלאות הצפויות במשכורות הסקטור הציבורי ובשכר המינימום.

תחזית האינפלציה לשנת 2025 עומדת על 1.8%, בהשוואה ל-1% ב-2024, וזאת בשל רפורמות במע"מ, עלייה בשכר המינימום והפחתה בסובסידיות. עם זאת, הירידה במחירי הסחורות בעולם יחד עם מדיניות פיסקלית אחראית צפויות לכנס את האינפלציה בטווח הארוך, לממוצע שנתי של 2.2% בשנים 2026-2029.

מדיניות שער החליפין של מרוקו מבוססת סל מטבעות (60% אירו ו-40% דולר אמריקאי). לאור המלצות קרן המטבע העולמי (IMF), הבנק המרכזי מתכוון בהדרגה לביצוע תוכנית הגברת הגמישות של שער החליפין. ב2026 צפויה הרחבת טווח ההצמדה כחלק מהתוכנית. מהלך זה אמור לשפר את יכולתה של הכלכלה המרוקאית להתמודד עם זעזועים חיצוניים, אך יש לציין כי המהלך צפוי להיות מלווה בתקופות של תנודתיות מסוימת בערך הדירהם לאור אי הוודאות סביב הרפורמה. כמו כן לפי הערכת EIU לא צפויה הרחבת הטווח באופן מלא לפני 2029. כחלק מהתמודדות עם הרפורמה מדיניות הבנק הינה לשמר את יתרות המט"ח ברמה יציבה של כ5 חודשים.

מערכת בנקאית

המערכת הבנקאית במרוקו מפותחת ומורכבת מ-24 בנקים מסחריים, כאשר שלושה בנקים פרטיים מחזיקים בנתח משמעותי מהשוק הפיננסי (כ-65% מתוך כלל השוק). שלושת הבנקים הללו ממלאים תפקיד מרכזי ביציבות המערכת, תוך הרחבת פעילותם לשווקים באפריקה. יציבותם הפיננסית נובעת מהחזקת מאזנים חזקים ורגולציה מחמירה מצד BLM מה שמסייע להפחית סיכונים מערכתיים. עם זאת, אחד האתגרים העיקריים שמולם ניצבים הבנקים הוא העלייה בשיעור ההלוואות שאינן נפרעות (NPL) שהגיע ל-8.6% בשנת 2024 – עלייה קלה מ-8.2% בשנת 2023. מגמה זו נובעת בעיקר מקשיים של עסקים קטנים ובינוניים בהחזרי הלוואות, השפעות ההאטה הכלכלית ועלייה ביוקר המחיה, לצד גידול בהלוואות מסוכנות בתחום הדיור.

למרות האתגרים הללו, המערכת הבנקאית ממשיכה להפגין יציבות בזכות גידול באשראי הפרטי בשיעור של 4.2% ב-2024 ועלייה בפיקדונות הציבור 6.1% המעידים על אמון גבוה בבנקים. שער הריבית השתנה לרמה של 2.5%, מה שאמור להקל על לקיחת הלוואות, אך עלול להשפיע על רווחיות הבנקים בטווח הארוך. לצד זאת, שיעור האבטלה הגבוה 13.6% והיחלשות המגזר החקלאי מגבירים את הלחצים על שוק האשראי. לפי תחזית סוכנויות הדירוג, הבנקים המרוקאים עשויים להתמודד עם סיכונים נוספים, בהם מתיחות גיאופוליטית באזור סהרה המערבית לאור ההתרחבות לשווקים שמדרום לסהרה. אם שיעור ההלוואות שאינן נפרעות ימשיך לעלות, הבנקים עשויים להדק את תנאי האשראי, דבר שעלול לפגוע בצמיחה הכלכלית.

מצב חיצוני

מרוקו צפויה לראות עלייה יציבה ברווחי הייצוא בשנים 2025-2029, בעיקר הודות להתרחבות תעשיות הייצור המתקדמות, כולל הרכב, האווירונאוטיקה והטקסטיל. כמו כן, הייצוא של פוספטים ומוצריו הנלווים, כמו חומצה זרחתית ודשנים, ימשיך לצמוח הודות לגידול בכמויות הייצוא. זאת למרות שחיקה צפויה במחירי הפוספטים, שתקוזז

עם עלייה בהיקפי המכירות. החברה הלאומית למינרלים Office Cherifien des Phosphates (OCP)מתכננת להגדיל את ייצור הדשנים לכ-20 מיליון טון בשנה עד 2027, לעומת 12 מיליון טון כיום. מהלך זה צפוי לשמר ואף להגדיל את היקף הייצוא, תוך הסתמכות על ביקושים גבוהים יותר בשווקים העיקריים של מרוקו.

בצד היבוא, למרות ירידת מחירי האנרגיה והמזון הצפויה בין השנים 2025-2029, חשבון היבוא ימשיך לגדול. זאת בשל הביקוש הגבוה למוצרים הקשורים לשיקום המדינה לאחר רעידת האדמה האחרונה, ציוד הון להשקעות בתשתיות, כמו גם ביקוש יציב למוצרי מזון המושפע מתנודתיות במזג האוויר שמשפיעה על תפוקת הדגנים המקומית.

למרות הגירעון המבני במסחר, הגירעון בחשבון השוטף של מרוקו צפוי להישאר מתון, עם ממוצע של כ-2.6% בשנים 2025-2029. מגמה זו נשענת על מספר גורמים: התאוששות ביקושים ממדינות מפתח, תיירות נותרה אחד מהמקורות המרכזיים ליתרה חיובית בחשבון השירותים. קצב הגידול בהעברות הכספים ממשיך להיות חיובי, בעיקר ממדינות אירופה שבהן מתגוררת אוכלוסייה משמעותית של יוצאי מרוקו. החוב החיצוני צפוי לממן חלק ניכר מהגירעון, לצד עלייה באפיקי השקעות ישירות זרות, בעיקר בתעשיות הרכב והאנרגיה המתחדשת.

החוב החיצוני עומד בשנת 2024 על כ- 45.3% מהתמ"ג וצפוי לרדת עם השנים עד לשיעור של כ-34.9% ב2029. מבנה החוב נחשב יציב ונוח ,עם גישה למקורות מימון זולים יחסית ותנאי פירעון נוחים. ניהול פיננסי אחראי, יחד עם מנגנוני תמיכה בינלאומיים כמו קו האשראי הגמיש של קרן המטבע ,מבטיחים שמרוקו תוכל לעמוד בהתחייבויותיה ללא לחץ פיננסי מהותי.

לפי ניתוח קיימות החוב של קרן המטבע (DSA) שפורסם באוקטובר 2024, החוב הציבורי והחיצוני מוגדר כחוב בר קיימא, עם יחס חוב לתמ"ג יציב וצפי לירידה עתידית. הסיכון למצוקת החוב מוערך כמתון. הוצאות הריבית נמוכות, ושירות החוב אינו מהווה נטל משמעותי. הגישה למקורות מימון בינלאומיים תומכת ביציבות הפיננסית, ומקטינה את סיכוני המשבר.

רמות עתודות המט"ח של מרוקו צפויות להישאר יציבות, עם ממוצע של 5.1 חודשי יבוא בין השנים 2025-2029. מדובר ברמה שמעניקה למדינה כרית ביטחון פיננסית נאותה, שמגנה מפני תנודתיות בשוקי המט"ח והסחורות. בשנת 2020, מרוקו קיבלה תמיכה פיננסית מקרן המטבע הבינלאומית (IMF) באמצעות קו אשראי גמיש (FCL) בהיקף של 5 מיליארד דולר, מהלך שהוסיף ליציבות הפיננסית שלה. כמו גם הנפקת האג"ח ע"ס 2.5 מיליארד דולר אשר מסייעת לייצב את המאזן החיצוני. לפי סוכנות הדירוג S&P זרם ההשקעות הזרות צפוי לגדול בעקבות יישום רפורמות כלכליות מבניות, אשר יהפכו את מרוקו לאטרקטיבית יותר עבור משקיעים זרים.

<u>תמ"ג לפי מגזרים</u>: חקלאות 12%, תעשייה 24.6%, שירותים 54.3% (הערכה לשנת 2023).

<u>כוח העבודה לפי מגזרים</u>: השירותים 49.4% , החקלאות 24.3% , התעשייה 12.6% , הבנייה 11.6% (הערכה לשנת 2024).

<u>סחר חוץ</u>

שותפות סחר עיקריות- ייצוא: ספרד (18%) וצרפת (17%) הודו (6%) איטליה (5%) ברזיל (4%).[1]

שותפות סחר עיקריות- ייבוא: ספרד (18%), צרפת (10%), סין (10%), ארה"ב (6%), ערב הסעודית (6%) [1]

מוצרי ייצוא עיקריים: דשנים, מכוניות, בגדים, חוט מבודד, חומצה זרחתית. [1]

מוצרי ייבוא עיקריים: נפט מזוקק, חיטה, חלקי רכב וחילוף, גז טבעי ופחם. [1]

סחר עם ישראל: ייצוא לישראל- 0.7 מיליון דולר; ייבוא מישראל- 18.5 מיליון דולר. [2]

[1] CIA factbook, נתוני 2024
[2] הלמ"ס, נתוני 2025

מקורות: EIU (ינואר 2025), Fitch (אוקטובר 2024), S&P (מרץ 2024), Moody's (ספטמבר 2024), קרן המטבע הבינלאומית (נובמבר 2024), מועדון פריז, Transparency International, CIA factbook, Bloomberg, world-Bank ומקורות נוספים.

	2021	2022	2023	2024e	2025f	2026f	2027f	2028f	2029f
אינדיקטורים כלליים									
אוכלוסייה (מיליון)	37.0	37.3	37.7	38.1	38.4	38.8	39.1	39.4	39.7
שיעור אבטלה (%)	12.3	11.8	13.0	13.6	12.9	12.3	11.7	11.1	10.5
תמ"ג נומינלי (מיליארדי דולר)	142.0	131.0	144.4	153.2	160.4	168.9	178.8	189.1	200.2
תמ"ג נומינלי (מיליארדי LCU)	1,277	1,331	1,463	1,523	1,612	1,706	1,804	1,905	2,012
תמ"ג לנפש (דולר)	3,843	3,508	3,829	4,024	4,173	4,357	4,575	4,803	5,046
צמיחה ריאלית (%)	8.2	1.5	3.4	3.1	4.0	3.8	3.5	3.3	3.3
צמיחה ריאלית לנפש (%)	7.1	0.5	2.4	2.1	3.0	2.9	2.6	2.5	2.5
סקטור פיסקלי									
באחוזי תמ"ג									
מאזן תקציבי	-4.4	-3.7	-4.3	-3.7	-3.5	-3.0	-3.0	-2.9	-2.8
הכנסות הממשלה	15.8	19.4	17.9	18.9	20.5	20.4	19.8	19.3	18.9
הוצאות הממשלה	20.2	23.1	22.2	22.6	24.0	23.4	22.8	22.2	21.7
חוב ציבורי	83.1	86.1	84.6	83.2	80.9	77.4	74.9	72.8	70.6
ב-% מההכנסות	526	444	473	440	395	379	378	377	374
סקטור מוניטרי ופיננסי									
באחוזים									
ריבית על הלוואות	4.4	4.3	5.3	5.4	5.2	5.0	5.0	5.0	5.0
ריבית על פקדונות	2.6	2.5	2.8	3.3	3.3	3.2	3.0	3.0	3.0
שיעור אינפלציה (ממוצע)	1.4	6.7	6.1	1.0	1.8	2.0	2.2	2.2	2.3
שיעור אינפלציה (לסוף תקופה)	3.2	8.3	3.4	0.9	2.2	2.4	2.1	2.2	2.3
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	9.28	10.45	9.89	10.11	10.15	10.20	10.1	10.1	10.1
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	8.99	10.16	10.13	9.94	10.05	10.10	10.1	10.1	10.1
שע"ח ריאלי-אפקטיבי 2010 = 100)*	99.5	94.3	96.7	97.5	97.9	98.0	98.5	98.6	98.6

מקור: EIU (ינואר 2025) קרן המטבע הבינלאומית (נובמבר 2024)

	2021	2022	2023	2024e	2025f	2026f	2027f	2028f	2029f
מאזן התשלומים									
במיליוני דולר (אלא אם כן צויין אחרת)									
מאזן חשבון שוטף	-3,349	-4,800	-891	-1,850	-3,197	-4,193	-4,821	-5,416	-6,060
ב- % תמ"ג	-2.4	-3.7	-0.6	-1.2	-2.0	-2.5	-2.7	-2.9	-3.0
מאזן חשבון מסחרי	-19,967	-26,462	-25,112	-26,447	-27,603	-29,040	-30,583	-32,174	-33,973
ב- % תמ"ג	-14.1	-20.2	-17.4	-17.3	-17.2	-17.2	-17.1	-17.0	-17.0
ייצוא סחורות במונחי F.O.B	31,675	36,575	36,295	38,981	42,139	44,878	47,615	50,186	52,646
ייבוא סחורות במונחי F.O.B	51,642	63,037	61,408	65,428	69,742	73,918	78,198	82,360	86,618
מאזן חשבון שירותים	6,842	11,228	13,100	14,585	13,967	13,992	14,229	14,506	14,916
ב- % תמ"ג	4.8	8.6	9.1	9.5	8.7	8.3	8	8	7
ייצוא שירותים	15,416	22,000	25,451	28,390	28,903	29,822	31,143	32,498	34,028
ייבוא שירותים	8,573	10,773	12,351	13,805	14,936	15,830	16,914	17,992	19,112
מאזן חשבון הכנסות	-2,039	-1,889	-2,072	-3,613	-3,512	-3,686	-3,785	-3,859	-3,909
ב- % תמ"ג	-1.4	-1.4	-1.4	-2.4	-2.2	-2.2	-2	-2	-2
ייצוא הכנסות	921	904	1,047	964	915	961	1,009	1,060	1,113
ייבוא הכנסות	2,960	2,793	3,119	4,577	4,428	4,647	4,794	4,919	5,022
העברות שוטפות, נטו	11,816	12,323	13,194	13,625	13,952	14,541	15,318	16,110	16,905
ב- % תמ"ג	8.3	9.4	9.1	8.9	8.7	8.6	8.6	8.5	8.4
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	1,622	1,655	260	1,382	1,419	1,456	1,495	1,534	1,574
ב- % תמ"ג	1.1	1.3	0.2	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8
ב- % המאזן בחו"ש	48.4	34.5	29.2	74.7	44.4	34.7	31.0	28.3	26.0
חוב ונכסים חיצוניים									
במיליוני דולר (אלא אם כן צויין אחרת)									
סך החוב החיצוני	65,687	64,972	69,267	69,425	71,117	69,171	69,346	69,615	69,796
ב- % תמ"ג	46.3	49.6	48.0	45.3	44.3	41.0	38.8	36.8	34.9
ב- % יצוא	136.8	109.2	110.3	101.6	98.8	91.4	86.9	83.1	79.5
סך החוב החיצוני לטב"א	52,524	51,137	55,331	56,110	55,980	53,564	53,265	53,088	52,819
סך החוב החיצוני לט"ק	9,079	9,951	10,021	10,677	11,181	11,651	12,125	12,571	13,021
קרן המטבע	4,085	3,884	3,916	2,638	3,957	3,957	3,957	3,957	3,957
פיגורים על תשלומי ריבית	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
פיגורים על תשלומי קרן	11.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
עתודות מט"ח	34,354	31,025	34,861	35,329	38,069	39,973	41,972	44,070	46,274
בחודשי יבוא	6.5	4.8	5.5	5.1	5.1	5.1	5.0	5.0	5.0
שירות החוב									
במיליוני דולר (אלא אם כן צויין אחרת)									
שירות החוב השנתי	6,627	5,992	5,718	12,224	5,997	4,668	4,330	4,407	4,337
ב- % יצוא	13.8	10.1	9.1	17.9	8.3	6.2	5.4	5.3	4.9
תשלומי קרן	5,251	4,395	3,569	9,219	4,162	2,821	2,574	2,700	2,700
תשלומי ריבית	1,377	1,597	2,149	3,005	1,835	1,846	1,756	1,707	1,637
יחס ריבית להכנסות	6.1%	6.3%	8.3%	10.4%	5.6%	5.4%	5.0%	4.7%	4.3%
יחס קרן להכנסות	23.4%	17.3%	13.8%	31.8%	12.7%	8.2%	7.3%	7.4%	7.1%
יחס שירות החוב להכנסות	29.5%	23.6%	22.1%	42.2%	18.2%	13.5%	12.2%	12.1%	11.5%
מערכת בנקאית									
באחוזים									
יחס הלימות ההון (הון רגולטורי לנכסי הסיכון)	15.6	15.7	15.8	15.3*	----	----	----	----	----
הלוואות ללא תנועה ברוטו מסך הלוואות ברוטו	7.5	8.2	8.6	8.5*	----	----	----	----	----

מקור: EIU (ינואר 2025) קרן המטבע הבינלאומית (נובמבר 2024)

נכון לינואר 2025